

2023-05-23

TJÄNSTESKRIVELSE

Dnr: KFKS-2022-01201

Motion – Omfältsbelysning vid otrygga park-, gång- och cykelvägar

Motion den 19 december 2022 av Gunnel Nyman Gräff och Majvie Swärd m.fl. (S)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens trygghetsutskott föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige avslår motionen om införande av omfältsbelysning eftersom det redan pågår ett aktivt arbete med andra trygghetsskapande belysningsåtgärder som ger samma effekt till en lägre kostnad. Motionen är därmed färdigbehandlad.

Sammanfattning av ärendet

Enligt förslaget bör Nacka installera omfältsbelysning vid park-, gång- och cykelvägar som upplevs otrygga för att ge ökad trygghet och bidra till upplevelse av förbättrad visuell komfort, visuell orienterbarhet, belysningskvalitet och estetiska värden. I motionen föreslås att natur- och trafikinämnden tar fram förslag på lämpliga park-, gång- och cykelvägar där omfältsbelysning kan tillämpas samt tar fram underlag för beslut om installation av omfältsbelysning på lämpliga platser.

Kommunstyrelsen har remitterat motionen till natur- och trafikinämnden och kommunstyrelsen.

Förslagen i motionen

Vid kommunfullmäktiges sammanträde 19 december 2023 lämnade Gunnel Nyman Gräff samt Majvie Swärd (S) med flera in en motion. I motionen föreslås att

- uppdra åt natur- och trafikinämnden att ta fram förslag på lämpliga park-, gång- och cykelvägar där omfältsbelysning kan tillämpas samt
- uppdra åt natur- och trafikinämnden att ta fram underlag för beslut om installation av omfältsbelysning på lämpliga platser

Beredning av motionen

Kommunstyrelsen har remitterat motionen till natur- och trafiknämnden och kommunstyrelsen. Natur- och trafiknämnden har inkommit med ett förslag till beslut vilket redogörs för nedan. Juridik- och kanslistaben har utifrån natur- och trafiknämndens synpunkter gjort en samlad bedömning av förslagen i motionen utifrån kommunstyrelsens perspektiv. Juridik- och kanslistaben har samrått med ledningsfunktionen i ärendet för att särskilt beakta trygghets- och säkerhetsperspektivet utifrån förslagen i motionen.

Natur- och trafiknämndens synpunkter på motionen

Natur- och trafiknämnden beslutade i ärendet den 21 mars 2023 (§ 44). Av nämndens beslut anges följande.

Natur- och trafiknämnden föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige noterar att det pågår ett aktivt arbete med trygghet genom belysningsåtgärder i kommunen samt avslår motionens förslaget om omfältsbelysning då de andra metoder som förordas i tjänsteskrivelsen ger samma effekt till en lägre kostnad. Motionen är därmed besvarad.

Av natur- och trafiknämndens beslutsunderlag (tjänsteskrivelse från enheten från offentlig utemiljö den 1 mars 2023) framgår i korthet följande.

Nacka kommun arbetar kontinuerligt med trygghet i offentliga rum såsom parker och gång och cykelvägar. Den extra satsning som kommunfullmäktige tog beslut om 2021 till 2023 har resulterat i en halvtidstjänst som är dedikerad för att göra Nacka tryggare för medborgarna. I det arbetet ingår att identifiera otrygga platser genom medborgardialog och samarbete med kommunens trygghetssamordnare samt att genomföra åtgärder som leder till ökad trygghet. Ett sådant projekt är tillkommande belysning på ett gångstråk samt en lekplats i Älta.

Det finns flera tekniker för att skapa trygghet.

- Omfältsbelysning där befintliga stolpar utrustas med en eller två spotlights som riktas ut i periferin mot valda platser.
- Rundstrålände teknik där befintliga stolpar utrustas med en armatur som skickar ljuset lika långt åt alla håll och på så sätt lyser upp omgivningen.
- Tät stolpplacering för en jämnare ljusbild.

Det finns inte en lösning som är optimal, utan varje plats måste få en anpassad lösning som är bäst för just den platsens behov. Den metod som används behöver vara driftsäker och ge maximalt värde för skattepengarna. Belysning som ger ljus till omgivande park eller naturmark kan påverka djurlivet på ett negativt sätt. Det är därför mest lämpligt vid huvudstråk där många rör sig, så att ett avkall på naturvärdena kan

övervägas. Den föreslagna lösningen i motionen, omfältsbelysning, kräver extra utrustning för att kunna kopplas ihop med det framtida styrsystemet. Enheten offentlig utemiljö förordar därför metoder där befintliga stolpar kan återanvändas och där den fasta armaturen används, det vill säga rundstrålande teknik eller en förtätning av stolpar. På så sätt kan samma styrsystem användas för all gatubelysning vilket ger bra driftsäkerhet och håller nere driftkostnaderna. Effekten med dessa metoder blir annorlunda mot omfältsbelysningens spotlights men lika trygghetsskapande. Ur skadegörelsesynpunkt är det även att föredra då utskjutande armatur är lättare att förstöra. Stråk där någon av föreslagna metoder eventuellt skulle kunna användas är i Centrala parken i Orminge och vid den lekplats i parken som ligger i anslutning till ett litet skogsparti

Juridik- och kanslistabens utredning och bedömning

Ledningsstaben synpunkter för motionen utifrån ett trygghets- och säkerhetsperspektiv

Nacka kommun prioriterar brottsförebyggande och trygghetsskapande frågor och under 2023 har positionerna flyttats fram ytterligare genom att ett utskott för trygghetsfrågor har tillsatts, kommunstyrelsens trygghetsutskott (KSTU). Denna satsning inkluderar även ökade ekonomiska resurser för det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet.

Vad gäller belysning och trygghet utomhus arbetar ledningsstabens säkerhetsfunktion tätt tillsammans projektet ”En tryggare och säkrare utemiljö” som finansierats av Framtidsfonden/trygghet och ligger under miljö- och stadsbyggnadsnämnden. Inom detta projekt genomförs bland annat trygghetsvandringar i det offentliga rummet, vilket inkluderar installation av trygghetsskapande belysning där behov finns. Projektledaren för projektet deltar även i alla arbetsgrupper Trygg och säker och på alla utsättningsmöten på måndagsmorgnar för att plocka upp frågor kring otrygghet på offentliga platser.

I stället för omfältsbelysning ställer sig ledningsstaben sig bakom natur- och trafiknämndens alternativ med rundstrålande teknik eller förtätning av stolpar eftersom det ger samma trygghet men till en lägre kostnad.

Juridik- och kanslistabens samlade bedömning

Juridik- och kanslistaben instämmer i natur- och trafiknämndens samt ledningsstabens bedömning. Utifrån denna bedömning föreslås att motionen avslås eftersom det redan pågår ett aktivt arbete med andra trygghetsskapande belysningsåtgärder som ger samma effekt till en lägre kostnad.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget till beslut medför inga ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för barn

Förslaget till beslut medför inga särskilda konsekvenser för barn eftersom det redan pågår trygghetsskapande belysningsåtgärder.

Handlingar i ärendet

1. Motionen
2. Protokollsutdrag från natur- och trafiknämnden den 21 mars 2023 (§ 44)

Christopher Arontaus
Kanslichef
Juridik- och kanslistaben

Anneli Sagnérius
Kommunjurist
Juridik- och kanslistaben